

KÁŘ JE KDY 1/2... - II.

Ářer 1/2, 13 Ářen 2009

Nesmíme opominout snad největší výhodu koně oproti jiným dopravním prostředkům - například automobil nedokáže svých útrokách vytvořit jiný automobil, kdežto kůň jiného koně (faceliftovaná verze zvaná "kobyla" - po jistých procedurách) toto zvládne. Drobnou nevýhodou je, že během životnosti tohoto dopravního prostředku není možná změna barvy - například lakováním. Závisí na použitém materiálu výroby; každé kůň může obsahovat jen dvě barvy (zimní a letní). Stejně tak druh povrchu je dán výrobou (krátká/dlouhá srst).

Spotřeba: Kůň spotřebovává výhradně paliva z obnovitelných zdrojů. Základ tvoří tráva, jádro a voda. Tráva roste v létě, na zimu je nutné obstarat suchou (seno). Pod označením tráva(seno) zde není myšlen slangový název druhu Cannabis sativa, ale tráva ve smyslu lidového označení, tj. zelené nadzemní části rostlin se vyskytující se na loukách, v příkopech u cesty, apod. Kůň spotřebuje cca 50kg trávy denně, je ovšem schopen si ji sám obstarat na vhodném místě zvaném pastvina. Pokud tráva není, je nutné ji nahradit senem v množství cca 10-20 kg denně. Slovem jádro se označuje palivo s velkým energetickým obsahem a to granule, obilí, obilné vločky, atd. Spotřeba závisí na typu koně a jeho zatížení. Obvykle kůň lehce zatížený postačí cca 1-2kg o velkém zatížení až 5-10kg denně, ale pokud je kvalitní tráva nemusí být jádro po určitou dobu nutné vůbec. Vody kůň spotřebuje cca 20-50 litrů denně, podle zatížení, počasí a dalších okolností. Nejlépe je poskytnout vodu v neomezeném množství, kůň je schopen si ji pak automaticky doplnovat. Dále by měl kůň dostat doplňky dle potřeby (vitamíny, mrkev, jablko, atd.) Palivo by mělo být přírodně kvalitní, jinak hrozí problémy a závady. Občas je nutné konzultovat s odborníkem. Výhodou je relativně levný provoz koně, ovšem problém je nutnost doplnění paliva i dobrou, kdy koně nepotřebujeme. Je to dané tím, že systémy koně nelze vypnout. Tento problém se u dopravních prostředků se spalovacím motorem nevyskytuje. Emise U tohoto dopravního prostředku jsou tři: plynné, kapalné i tuhé. Plynné neuvádíme, jedná se o vodní páru, CO₂ a malé množství metanu. Tento typ emisí se objevuje se specifickým zvukovým efektem v případě rychlého pohybu koně, leknutí, apod. Kapalné emise kůň vypouští podle potřeby (v klidu), několikrát denně v objemu 1-2 litry naráz. Tuhé emise jsou vždy problém, například velkou hromadu na náměstí jen málokdo srdečně vítá. Naštěstí jsou všechny odpady biologicky snadno rozložitelné a používají se jako velmi kvalitní hnojivo. Péče a údržba: O koně se pečuje podobně jako o ostatní dopravní prostředky. Zhruba jednou týdně je dobré podrobně zkontrolovat a upravit koni kopyta, což je zařízením podobné pneumatikám s tím rozdílem, že kopyta se sama obnovují. Také je nutné jednou za čas koně vyčistit nebo umýt a také nechat zkontrolovat stav. Výhodou koně je self-repairing systém, kdy se drobná poškození sama opraví. Typicky škrábance na kůži, drobné závady v pohonném systému... Větší problémy je nutné svěřit odborníkovi. Ceny oprav jsou vždy hodnou částí celkové ceny, problémem jsou i náhradní díly, většinou nejsou k dispozici. Kůň je naštěstí většinou schopen omezeného provozu i v případě vážnějších závad například na které z kamer nebo detektoru zvuku. V případě opravu vážného problému je vždy nutné koně vyvést k recyklaci a obstarat nového. Kůň bezpodmínečně musí mít pro něj vhodné místo na parkování. Moji koně nemají garáže, jsou umístěni volně na pozemku, kde mají volně k dispozici vodu a trávu nebo seno. Pro případ opravu nepříznivého počasí tam mají i příístek. Za takovýchto podmínek péče v rozsahu cca 0-20 minut denně a dvě, tři hodinky o víkendu (v týdnu doplnit palivo a vodu, o víkendu ořezání výběhu).

Tuning V tomto případě je kůň naprosto nevhodný. Kůňídlo a hifi soupravu sice je možné namontovat, ale výsledky pravděpodobně nebude splňovat očekávání. Ceny a doplňková vybavení: Pořízení běžného koně přijde zhruba na tisíc korun podle typu, stáří, vlastností a očekávání. Pokud se o koně nechcete nebo nemůžete starat sami, lze ho za poplatek kolem 3-5 tisíc Kč umístit ve veřejné stáji (obdobu garážových stání), kde se vám o něj postarají a můžete jenom jezdit. Navíc tam kůň není sám, což je významná výhoda. Na druhou stranu se musíte smířit s některými omezujícími pravidly veřejných stájí. Pokud máte koně více, je levnější vlastní péče, ovšem musíte mít k dispozici pozemky. Jako optimální se udává cca 1 hektar na koně, v praxi postačí polovina. Jsou pak ale vyžadovány i výdaje za seno, protože pastvina je dříve holá. V případě pořízení koně budete potřebovat i doplňkovou výbavu: vodítka, sedlo, příslušenství, různé přípravy na opravy drobných závad, atd. Celkové náklady za život koně (zhruba 25 let) mohou být kolem 1-2 miliony korun, což je podobné jako u auta. Koně si lze také pronajmout za cca 200-300 Kč na hodinu, ale tento způsob je drahší než nepřípadě příslušenství a sčítání, protože nájemní koně jsou obvykle od lidí a jejich řízení jednotky vykazují nejzávažnější vady. Na prvotní seznámení to ovšem samotným jezdcem po

Shrnutí: Kůň je alternativní dopravní prostředek vhodný zejména pro volný čas, jako zdroj zábavy a také kontakt se zajímavými lidmi. Můžete se s ním setkat zejména na venkově, ale i policie v některých městech oceňuje jeho nesporné výhody. Opas(pokračování příští)